VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan keskuspankille

Toinen seurantaraportti järjestämättömien lainojen vähentämisestä Euroopassa

9.5.2018 Markku Puumalainen, VM/RMO

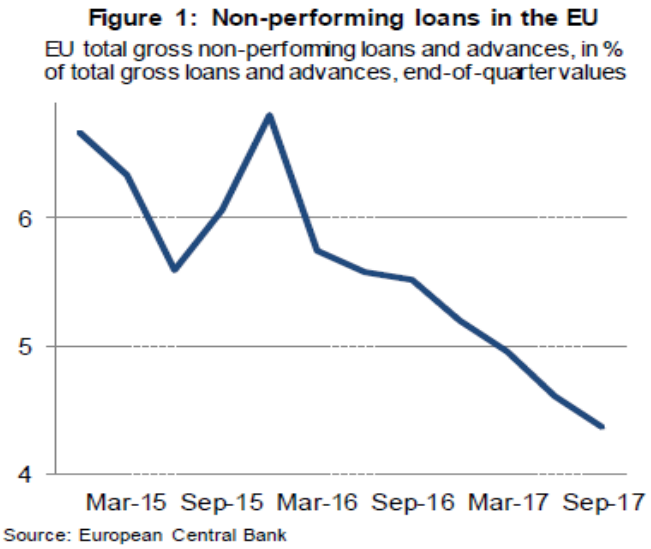
Talousvaliokunta

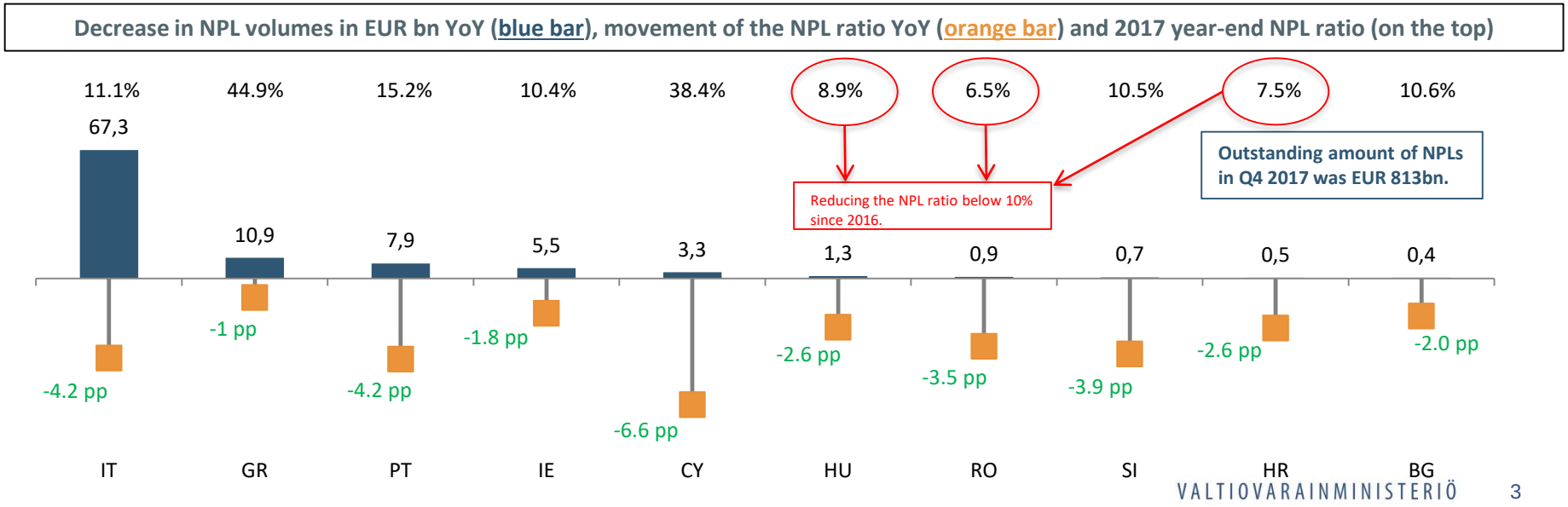
Toinen seurantaraportti

- *Neuvoston toimintasuunnitelmassa 11.7.2017 sovittiin, että komissio raportoi säännöllisesti neuvostolle toimista järjestämättömien saatavien vähentämiseksi. Suunnitelma on osa laajempaa pankkien riskien vähentämisagendaa EU:ssa.*
- *Toimintasuunnitelmassa on mukana myös muita kuin komission toimia (EBA, EKP).*
- Komission 1. seurantaraportissa (18.1.2018) kuvattiin ongelmalainojen kehitystä sekä tulevia toimia niiden vähentämiseksi.
- 2. seurantaraportissa (14.3.2018) päivitetään tietoja ongelmalainojen kehityksestä ja esitellään samana päivänä julkistettua komission toimenpidepakettia.
- 3. seurantaraportti tullaan julkaisemaan alkusyksystä.

Ongelmalainat jatkaneet laskuaan EU:ssa

- **Q3/2017 ongelmalainojen määrä supistui komission mukaan noin 40 mrd. euroa kesäkuun loppuun verrattuna; suhde kaikkiin lainoihin laski 4,4 %:iin (4,6 %)**
- **Suomessa ja Ruotsissa järjestämättömien saamisten osuus kaikista saamisista oli syys-kuun 2017 lopussa 1,2 %. Kreikassa ongelmasaatavia oli edelleen yli 46 % kaikista saamisista ja Kyproksella 32 %. Italiassa, Irlannissa ja Portugalissa vastaavat luvut ovat yli 10 %.**
- **Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) mukaan Q4/2017 suhdeluku laski edelleen; vuoden lopulla ongelmalainoja (bruttona) n. 800 mrd. euroa (v. 2014 noin 1200 mrd.)**

Toimenpidepaketti 14.3.2018

- Kokonaisuudessa on yksi direktiivi, yksi asetuksen muutos ja ei-sitova suunnitelma:
  - *Direktiiviehdotus jälkimarkkinoiden kehittämisestä ja vakuudellisten velkojen nopeutetusta perinnästä ilman oikeudenkäyntiä (yrityslainat).*
  - *Pakolliset vähimmäisvaraukset syntyville uusille ongelmalainoille (vakavaraisuusasetuksen muutos).*
  - *Kansallisten omaisuudenhoitoyhtiöiden toimintaperiaatteet (ei-sitova ns. tekninen suunnitelma).*

- Komissio korostaa vahvasti, että paketin osat tukevat toinen toistaan ja että kokonaisuus on vaikuttavampi kuin yksittäiset osat erikseen.
- Direktiiviehdotuksesta ja ehdotuksesta asetuksen muutoksesta on valmisteilla U-kirjelmät, jotka annetaan eduskunnalle toukokuun aikana.
- Omaisuudenhoitoyhtiötä koskevasta suunnitelmasta annetaan E-kirje eduskunnalle samaan aikaan.
- Komission toimien lisäksi EBA ja EKP ovat valmistelleet ja valmistelevat eri toimenpiteitä asian tiimoilta. (EBA: tietolomakkeet, EKP: ns. addendum, jälkimarkkinoiden kaupankäyntialusta)

Toimenpidepaketin osat

1. **Direktiiviehdotus jälkimarkkinoiden kehittämisestä ja vakuudellisten velkojen nopeutetusta perinnästä ilman oikeudenkäyntiä (yrityslainat).**
   - *Kaksi sääntelyehdotusta samassa direktiivissä.*
   - *Jälkimarkkinoita kehitetään luomalla säännökset luottoja hallinnoiville yrityksille ja luottojen ostajille. Luotonhallinnoijat olisivat toimilupavelvollisia ja julkisen valvonnan alaisia, mutta ostajilla olisi vain velvollisuus ilmoittaa ostonsa viranomaisille. (VM)*
   - *Vakuudellisten yrityslainojen nopeutettua perintää (AECE) koskevien ehdotusten mukaan velkoja voisi tiettyjen ehtojen täyttyessä aloittaa vakuuden täytäntöönpanon suoraan osapuolten välisen sopimuksen nojalla ilman tuomioistuimen ratkaisua. (OM)*

2. **Pakolliset vähimmäisvaraukset syntyville uusille ongelmalainoille (vakavaraisuusasetuksen muutos, VM).**
   - *Pankkien vakavaraisuutta turvaava varautumisjärjestely, jolla on tarkoitus estää se, että järjestämättömiä lainoja ja niitä vastaavia muita järjestämättömiä vastuita kertyy tulevaisuudessa liikaa ilman, että pankkien taseissa on riittävästi varoja tappioiden kattamiseen. Hyvin samankaltainen kuin EKP:n vastaava ohjeistus (”addendum”).*
   - *Koskee vain uusia (14.3.2018 jälkeen syntyneitä) ongelmalainoja.*

3. **Kansallisten omaisuudenhoitoyhtiöiden toimintaperiaatteet (ei-sitova ns. tekninen suunnitelma).**
   - *Komissio antaa ohjeistusta, miten voidaan perustaa kansallinen omaisuudenhoitoyhtiö (AMC) kriisinratkaisusääntelyn (BRRD, SRMR) ja komission valtiontukisäännösten puitteissa.*

Valtioneuvoston kanta

- Sama yleiskanta edelleen vastuista ongelmalainojen hoidossa: ensisijaisesti pankit ja niiden valvojat sekä kotivaltiot. Julkisten varojen käyttöä tulisi välttää.
- Valtioneuvosto ei ole vielä muodostanut täsmällisiä ja lopullisia kantoja toimenpidepakettiin sisältyviin direktiivi- ja asetusehdotuksiin. U-kirjelmä tulossa.
- Alustava myönteinen kanta asetusehdotukseen, ehdotukseen jälkimarkkinoiden kehittämisestä suhtaudutaan avoimesti ja direktiiviehdotuksen toiseen osaan (AECE) alustava kanta on varauksellinen.
- Direktiiviehdotuksen valmistelu OM/VM – yhteistyönä, asetusehdotuksen valmistelu VM:ssä.
- Omaisuudenhoitoyhtiötä koskevasta suunnitelmasta ei neuvotella unionin tasolla. Julkisten varojen käyttö, vrt. ensimmäinen kohta.